

Van Laarin perheelle
tapahtui kauheita.

Joidenkin mielestä
he ansaitsivat sen.

METSISIEN JUMALA

Tammi

LIZ MOORE

LIZ MOORE

METSIEN
JUMALA

Suomentanut
Aleksi Milonoff

TAMMI

HELSINKI

Suomentaja kiittää valtion kirjallisuustoimikuntaa saamastaan tuesta.

Ensimmäinen painos

Englanninkielinen alkuteos *The God of the Woods* ilmestyi Yhdysvalloissa 2024.

Copyright © 2024 by Liz Moore, Inc.

Kartalla sivulla 8 tekijän

Published by agreement with The Gernert Company,
New York and Licht & Burr Literary Agency, Copenhagen.

Suomenkielinen laitos © Tammi ja Aleksi Milonoff 2025

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Painettu EU:ssa

ISBN 978-952-04-7166-8

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@tammi.fi

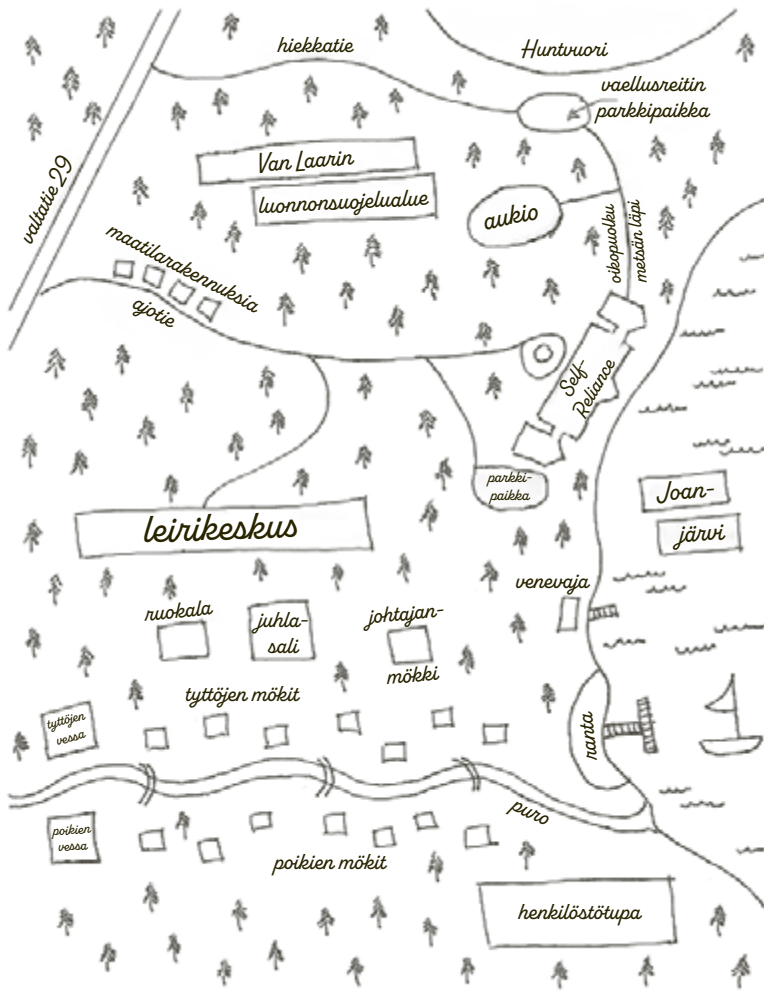
*Siskolleni Rebeccalle,
joka myös tuntee nämä metsät*

Moni näihin metsiin saapuva kulkija ei tahdo uskoa, että vaara, josta häntä on varoitettu, todella uhkaa häntä, jos hän uskaltautuu yksin nauttimaan lempiajanvietteestään. Mutta ei ole epäilystäkään siitä, etteikö tämä vaara olisi täysin todellinen – nimittäin metsään eksymisen vaara. Se on ainoa asia, jota Adirondackin erämaassa täytyy varoa!

ARTIKKELISTA ”EKSYMINEN ADIRONDACKVUORILLA: VAROITUS NORTH WOODSIN KÄVIJÖILLE. MITÄ TEHDÄ, JOS JOUTUU EKSYKSIIN, JA MITEN VÄLTÄÄ EKSYMINEN”. *The New York Times*, 16. MAALISKUUTA 1890.

Huomasin, miten äkkiä kauneus voikaan erämaassa vaihtua kauhuksi. Kauneus ja kauhu ovat vain saman asian kaksi eri puolta.

ANNE LABASTILLE: *Woodswoman*

I

Barbara

LOUISE

ELOKUU 1975

Sänky on tyhjä.
23-vuotias leiriohjaaja Louise – lyhytraajainen, käheääninen, iloluontoinen – seisoo paljain jaloin Palsami-nimisen mökin lämpimillä, höyläämättömillä lattialaudoilla ja yrittää ymmärtää näkemäänsä, tyhjää alapetiä ovensuussa. Jälkeenpäin nuokymmenen sekuntia, jotka johtavat havainnosta johtopäätökseen, ovat hänelle osoitus siitä, että aika on inhimillinen rakennelma, että tunteet, veressä virtaavat kemikaalit, voivat hidastaa tai nopeuttaa ajankulkua.

Sänky on tyhjä.

Mökin ainoa taskulamppu sen sijaan nököttää omalla paikallaan hyllyllä ovenpielessä – taskulampun puuttuminen kertoo kaikille myös päiväsaikaan, että huussi on varattu.

Louise kääntyy hitaasti ympäri paikallaan ja nimeää jokaisen näkemänsä tytön.

Melissa. Melissa. Jennifer. Michelle. Amy. Caroline. Tracy. Kim.

Kahdeksan leiriläistä. Yhdeksän sänkyä. Hän laskee uudestaan, ja sitten vielä uudestaan.

Lopulta kun viivytely ei enää auta, hän antaa viimeisen nimen nousta mieleensä: *Barbara*.

Tyhjä sänky on Barbaran.

Louise sulkee silmänsä. Hän näkee mielessään, miten palaa tähän hetkeen yhä uudestaan koko loppuelämänsä ajan kuin yksinäinen aikamatkustaja, Palsami-mökin kummitus, joka turhaan odottaa nukkujaa ilmestyväksi tyhjään sänkyyn. Että tyttö, Barbara, astuu ovesta sisään ja sanoo olleensa vessassa, taskulamppu vain unohtui matkasta, ja hän pyytää sääntörikettä anteeksi aseistariisuvasti kuten aina ennenkin.

Mutta Louise tietää, että mikään näistä toiveista ei toteudu. Syistä, joita on vaikea pukea sanoiksi, hän aavistaa Barbaran lähteneen lopullisesti.

Että juuri Barbara, Louise ajattelee. Että kaikista leiriläisistä juuri hän on kadonnut.

Kello 6.25 Louise palaa verhon toiselle puolelle soppeen, jonka hän jakaa apuohjaaja Annabelin kanssa. Annabel Southworth on 17-vuotias balettitanssija Chevy Chasesta Marylandista. Annabel on iältään lähempänä leiriläisiä kuin Louisea, mutta hän seisoo hyvässä ryhdissä, ryydittää sanansa ironialla ja yrittää ylipäätään osoittaa kaikille, että kolmentoista ja seitsemäntoista ikävuoden välillä on selvä ero – raja, jota ilmentää vaneriseinä makuusalin ja ohjaajasopen välillä.

Louise ravistelee Annabelin hereille. Annabel siristää silmiä, mutta heilauttaa käsivarren dramaattisesti niiden peitoksi ja nukahuttaa uudelleen.

Louise alkaa ymmärtää, mistä on kyse: hän haistaa eilisen oluen. Hän on luullut, että haju huokuu hänestä – hänen ihostaan ja suustaan. Hän kyllä joi eilen sen verran, että vaikutukset ovat tuntuneet aamulla. Mutta seistessään Annabelin vieressä hän tajuaa, että haju on sittenkin saattanut tulla Annabelin puolelta.

Se huolestuttaa häntä.

”*Annabel*”, Louise kuiskaa. Hän hätkähtää tunnistaessaan äänensään äitinsä. Ja suhteessa tähän tyttöön hän myös vähän tuntee itsensä äidikseen – huonoksi, vastuuttomaksi äidikseen.

Annabel avaa silmänsä. Hän kohottautuu istumaan ja irvistää heti. Kun heidän katseensa kohtaavat, Annabelin silmät pullistuvat ja hän valahtaa kapeaksi.

”Minulta tulee oksennus”, hän sanoo – liian kovaa. Louise hysyttelee häntä ja nappaa käteensä ensimmäisen astian jonka löytää – lattialla lojuvan tyhjän perunalastupussin.

Annabel syöksähtää pussille ja yökkää. Sitten hän kohottaa päätään huohottaen, voihkien hiljaa.

”Annabel”, Louise sanoo. ”Onko sinulla krapula?”

Annabel pudistaa päätään pelokkaana.

”Olen varmaankin...”, hän aloittaa – ja taas Louise joutuu hysyttelemään. Hän istuu Annabelin sängylle ja laskee mielessään viiteen, niin kuin hän on tehnyt pienestä asti. Hillitäkseen reaktioitaan.

Annabelin leuka väpättää. ”Olen varmaan syönyt jotain pilaantunutta”, hän kuiskaa.

”Olitko eilen juopottelemassa?” Louise kysyy. ”Annabel?”

Annabel katsoo häntä arvioiden.

”Tämä on tärkeää”, Louise sanoo.

Tavallisesti Louise suhtautuu apuohjaajiin kärsivällisesti. Hän on tottunut auttamaan apparit ensimmäisen krapulan yli. Pieni tissuttelu vapaapäivänä ei haittaa. Tämän vuoden pääohjaajana hän on yleensä katsonut harmitonta hurvittelua läpi sormien ja on saattanut sopivassa tilanteessa ottaa siihen itsekkin osaa. Mutta muuten hän ei ole lepsuillut: kun eräs ohjaaja nukkui alkukesästä pommiin bileidän jälkeen, tämä sai porttikiellon moniin seuraaviin juhliin, ja varoittava esimerkki toimi niin hyvin, ettei kukaan ole sen jälkeen tehnyt samaa virhettä.

Ennen kuin nyt. Sillä viime yönä, kun Louise oli ulkona, oli Annabelin vuoro vahtia mökkiläisiä. Eikä hän selvästikään vahtinut.

Louise sulkee silmänsä. Hän käy mielessään läpi eilisillan tapahtumat.

Juhlasalissa oli tanssit, kauden päättäjäistanssit, joihin jokaisen leiriläisen, ohjaajan ja apparin täytyi osallistua. Louise muistaa huomanneensa jossain vaiheessa, että Annabel puuttui – ainakaan häntä ei näkynyt missään – mutta tanssien loppuun mennessä Annabel oli palannut, siitä hän on varma.

Sillä yhdeltätoista, kun Louise laski nopeasti läsnäolijat, paikalla olivat Annabel ja yhdeksän mökkiläistä – kyllä, kaikki yhdeksän – jotka vilkuttivat hänelle herttaisesti toivottaessaan hyvää yötä. Hän näkee yhä mielessään heidän selkensä, kun he kävelivät pienissä ryppäissä kohti Palsamia.

Silloin Louise näki heidät viimeisen kerran. Ja varmistettuaan, että Annabel oli ottanut ohjat, hän lähti omille teilleen.

Seuraavaksi hän yrittää muistella, miltä leiriläisten sängyt näyttivät, kun hän hiipi takaisin mökkiin pikkutunneilla reilusti hiljaisuuden jälkeen. Suunnilleen kahdelta. Vai kolmelta? Muistikuvia on sieltä täältä: Melissa R nukkuu suu auki, Aryn käsi roikkuu sängyn laidan yli. Mutta Barbaraa hän ei muista. Eikä Barbaran puuttumista.

Sen sijaan mieleen palaa toinen muisto: John Paul aukiolla heristämässä nyrkkejä ensin hänelle ja sitten Lee Towsonille. Rikkaan pojan asenteella, nyrkkeilemällä ilmaan kuin olisi astumassa kehään. Lee vauhkona ja ärhäkkänä, esiliina yhä vyötäröllään keittiövuoron jäljiltä. Lee teki hetkessä selvää John Paulista, pudotti hänet kerralla maahan, ja siihen hän jäi, toljottamaan silmät selälään oksia yläpuolellaan.

Tänään tulee ikävyyksiä, niin kuin aina kun John Paul saa päähänsä, että Louise pettää häntä.

Ihan vain tiedoksi: hän ei ole pettänyt, tällä kertaa.

Annabel hengähtää ja peittää silmät kädellään.

”Tiedätkö missä Barbara on?” Louise kysyy suoraan, sillä aika käy vähiin: tytöt alkavat pian heräillä mökin makuusalissa.

Annabel ei näytä ymmärtävän.

”*Van Laar*”, Louise sanoo, ja sitten hän vielä toista nimen hiljempaa. ”Meidän mökkiläinen.”

”En tiedä”, Annabel sanoo ja lysähtää makuulleen sängyllä.

Tietenkin juuri silloin leirintäalueen puihin asennetuista kaiuttimista kajahtaa aamusoitto, mikä tarkoittaa sitä, että kahdeksan 12- ja 13-vuotiasta tyttöä alkaa nyt heräillä vastahakoisesti vaneriseinän toisella puolella, äännellä vaimeasti, huokailla ja puhista, nousta sängyllä kyynärpäiden varaan.

Louise astelee edestakaisin.

Annabel, joka on vieläkin makuulla, katsoo häntä tarkemmin ja alkaa käsittää mistä kiikastaa.

”Annabel”, Louise sanoo. ”Sinun täytyy kertoa rehellisesti. Lähditkö yöllä uudestaan ulos, kun mökkiläiset nukahtivat?”

Annabel pidättää hengitystään. Sitten hän päästää ilman ulos ja nyökkää. Louise huomaa hänen silmiensä kostuneen.

”Joo”, hän sanoo. Hänen äänensä värisee lapsenomaisesti. Louise on varma, ettei Annabel ole juuri koskaan elämässään joutunut vaikeuksiin. Hänelle on pienestä pitäen vakuutettu, että hän on tärkeä ja hän tekee kaikki niin onnellisiksi. Nyt hän jo nyyhkyttää, ja Louisen tekisi mieli pyöritellä silmiä. Mitä Annabel joutuu muka pelkäämään? Mitä menetettävää hänellä on? Hän on vasta seitsemäntoista. Pahimmassa tapauksessa hänet vain lähetetään pois leiriltä takaisin rikkaiden vanhempiensa luokse – jotka ovat vieläpä leirikeskuksen omistajien ystäviä ja tälläkin hetkellä vieraina heidän talossaan läheisellä harjanteella. Sen sijaan Louise – *aikuinen*, hän ajattelee soimaten itseään – saattaa pahimmassa tapauksessa... No, turha mennä asioiden edelle, hän muistuttaa itseään. Pysytään tässä hetkessä.

Louise kävelee verholle ja raottaa sitä varovasti. Hänen silmiinsä osuu Tracy, Barbaran hiljainen sänkyperi, joka on pysähtynyt kerrossängyn tikkaille kesken laskeutumisen, koska hän on selvästi tajunnut tilanteen.

Louise vetää verhon kiinni.

”Onko Barbara kadonnut?” Annabel kysyy. Taas Louise joutuu hyssyttelemään.

”Älä sano *kadonnut*”, Louise käskee. ”Hän ei vain ole sängyssään.”

Louise katsoo ympärilleen sopessa etsien eilisillan jälkiä. Hän kerää ruskeaan paperipussiin kaiken, mitä löytää: oluttölkkin, jonka hän tyhjensi kävellessään aukiolta mökille, jämat marisätkästä, jonka hän poltti jossain vaiheessa, sipsipussin joka on täynnä oksennusta; siihen hän tarttuu varovasti sormenpäällä.

”Onko täällä jotain muuta, mitä et halua kenenkään löytävän?” hän kysyy Annabelilta. Annabel pudistaa päätään.

Louise sulkee roskapussin ja taittelee sen tiiviiksi paketiksi.

”Kuuntele”, hän sanoo. ”Sinun täytyy ehkä ottaa tänä aamuna yksin vastuu mökkiläisistä. En ole vielä varma. Mutta jos niin käy, hankkiudu tästä eroon. Heitä se jätetasiaan, kun menette aamiaiselle. Tätä ei saa jättää näkyville. Lupaatko?”

Annabel nyökkää. Hänen kasvonsa vihertävät yhä.

”Mutta pisy vielä vähän aikaa täällä”, Louise sanoo. ”Älä lähde ulos. Äläkä vain –” Hän epäröi etsiessään tarpeeksi painavia sanoja, joista ei joudu kuitenkaan itse pulaan. Hänhän puhuu lapselle. ”Älä kerro eilisillasta vielä kenellekään. Minun täytyy ensin vähän miettiä.”

Annabel ei sano mitään.

”Sovitaanko niin?” Louise kysyy.

”Joo.”

Louise pelkää, että Annabel murtuu hetkessä. Hän on varma, että tämä kertoo oikopäätä kenelle tahansa aikuiselle kaiken mitä on tapahtunut ja kaiken mitä tietää. Itkee saadakseen lohtua isäl-

tään ja äidiltään, jotka eivät luultavasti edes ymmärrä sitä runoa, jonka mukaan ovat nimenneet tyttärensä, ja he lohduttavat häntä ja hän jatkaa balettituntejaan, ja seuraavana vuonna hän siirtyy valmistavasta koulusta sulavasti suoraan johonkin arvostettuun naisten yliopistoon, Vassariin tai Radcliffeen tai Wellesleyhin, ja menee naimisiin vanhempiensa valitseman pojan kanssa – heillä on jo yksi mielessä, Annabel on paljastanut Louiselle – eikä hän uhraa enää ikinä ajatustakaan Louise Donnadieulle eikä kohtalolle, joka Louisea odottaa, vaikeuksille joita hän tulee kohtaamaan koko loppuelämänsä ajan hakiessaan töitä, etsiessään asuntoa tai elättäessään äitiään, joka ei ole seitsemään vuoteen voinut tai halunnut tehdä työtä. Elättäessään 11-vuotiasta pikkuveljeään, joka ansaitsisi paljon paremmat elinolot.

Annabel kakoo, mutta tällä kertaa hän ei oksenna.

Louise nostaa kädet lanteilleen ja hengittää syvään. *Nyt rauhassa*, hän käskee itseään.

Hän oikaisee ryhtinsä, sitten hän vetää verhon sivuun valmiina teeskentelemän tietämätöntä, näyttelemään yllättynyttä niille tytöille, jotka – hän nielee häpeänsä kuin pillerin – kunnioittavat ja ihailevat häntä, hakevat häneltä toistuvasti opastusta ja turvaa.

Louise astuu makuusaliin. Hän on tutkivinaan sänkyjä. Hän kurtistaa kulmiaan näyttääkseen ihmettelevältä.

”Missä Barbara on?” hän kysyy tytöiltä reippaasti.

TRACY

KAKSI KUUKAUTTA AIEMMIN
KESÄKUU 1975

Leirin kolme sääntöä kerrottiin jo saapumisen yhteydessä. Ensimmäinen koski ruokaa mökeissä: miten sitä syödään ja säilytetään (siististi, tiiviisti). Toinen liittyi uimiseen: uimaan ei missään tapauksessa saanut mennä yksin.

Kolmas sääntö – jonka tärkeys kävi ilmi sen esillepanosta, lukuisista isoin kirjaimin kirjoitetuista muistutuksista yhteisissä tiloissa – oli seuraava: KUN OLET EKSYKSISSÄ, MENE ISTUMAAN JA HUUDA.

Tuolloin tämä kehoitus vähän huvitti Tracya. Myöhemmin illalla aloitusnuotiolla ohje toistettiin ja selitettiin tarkemmin. Mutta ensimmäisellä kerralla, kun pitkä miesohjaaja esitti säännön yhtenä pötkönä vailla painoa ja tunnetta, Tracy joutui katsomaan pois päin, jottei olisi tirskahtanut. KUN OLET EKSYKSISSÄ, MENE ISTUMAAN JA HUUDA. Hän yritti kuvitella tilanteen mielessään, sen että istuisi maahan, avaisi suunsa ja huutaisi. Millainen ääni hänen suustaan pääsisi? Mitä sanoja hän käyttäisi? *Apua? Auttakaa?* Toivottavasti ei kuitenkaan *Löytäkää minut, olkaa kiltejä*. Pelkkä ajatuskin nolotti.

Isä oli houkutellut hänet leirille lahjomalla.

Sitä lähteminen oli vaatinut, kun hän oli vetäytynyt viikon kestäneiden neuvottelujen jälkeen viikonlopuksi huoneeseensa mököttämään: sataa dollaria selvää rahaa, josta puolet odottaisi häntä leiriltä paluun jälkeen.

Tracy oli toivonut kesältä vain sitä, että saisi viettää päivät olohuoneessa 1800-luvun huvilassa, jota perhe oli vuokrannut Saratoga Springsistä kymmenen vuotta aina kilpailukauden aikana. Laskea kaihtimet puolitain, avata ikkunan raolleen, suunnata talon kaikki tuulettimet itseensä, loikoilla sohvalla ja nousta siitä vain kokoamaan mahtavia välipaloja. Ja lukea hän halusi, eniten hän halusi lukea.

Näin hän oli tehnyt viimeiset viisi kesää. Hän oli toivonut, ettei kesä 1975 olisi poikkeus.

Mutta hänen isänsä – joka oli eronnut äidistä alle vuosi sitten – oli hankkinut nopeassa tahdissa tyttöystävän ja aiempaa hienomman vuokratalon ja saanut päähänsä, ettei Tracyn pitäisi lorvailla koko kesää tyhjän panttina. Tai näin isä sanoi hänelle kesäkuun puolivälissä, kun he ajoivat kotiin Long Islandilta Tracyn äidin luota. (Tracy ei voinut olla huomaamatta, että isä paljasti suunnitelmansa vasta kun Saratogaan oli lyhyempi matka kuin Long Islandille.) Tracyn mielestä oikea syy oli se, että isä halusi hänet kahdeksi kuukaudeksi pois jaloistaan, jotta voisi oleskella kyseisen tyttöystävän kanssa vapaasti kahdestaan ilman murjottavaa kaksitoistavuotiasta. Miksi isä oli tais-tellut itselleen tyttärensä huoltajuuden kesäksi, Tracy ihmetteli, jos hän kerran aikoi kääntää selkensä ja lähettää tämän pois.

Isä ei ollut vaivautunut edes viemään häntä itse Camp Emersoniin. Isä oli ulkoistanut tehtävän tyttöystävälleen, joka oli Tracylle vieläkin Donna Romano, pelkkä etu- ja sukunimi.

”Tänään on kisapäivä”, isä sanoi, kun Tracy ahdisti hänet nurkkaan eteisessä ja aneli lähtemään mukaan. ”Täytyy ajaa Belmontiin. Second Thought laukkaa kahdelta.”

Tracyn isä oli jockeyn poika, joka oli kasvanut niin pitkäksi ettei voinut seurata isänsä jalanjäljissä. Hänestä oli tullut valmennusrat-sastaja ja sitten valmentaja ja lopulta hevosen omistaja, ja heidän elämäntilanteensa oli muuttunut isän työnkuvan mukana. Tracyn syntyessä he asuivat kolmistaan matkailuautossa äidinäidin pihalla. Nyt he asuivat isossa talossa hopeisen portin takana New Yorkin Hempsteadissa. Siis Tracy ja hänen äitinsä.

”Mitä puhuttavaa meillä edes on?” Tracy penäsi, mutta isä vain pudisti päätään ja laski kätensä anovasti hänen olkapäilleen. Tracy huomasi yhtäkkiä olevansa isänsä silmien tasalla. Hän oli venäh-tänyt hiljattaisen kasvupyrähdyksen takia melkein 180-senttiseksi, ja aina kun hän seiso i paikallaan, hänen ryhtinsä painui pahasti kumaraan.

”Leiri on ilmeisesti ihan huippu. Aivan hulvaton paikka”, isä sanoi. Samoilla noloilla ilmauksilla hän oli kuvaillut leiriä kertoes-saan siitä ensimmäisen kerran. ”Ihastut siihen varmasti.”

Tracy kääntyi ikkunaan päin. Hän näki ulkona Donna Romanon kohentamassa rintaliivejään ja peilaamassa itseään auton ikkunasta. Auto oli uusi Stutz Blackhawk, jonka lattialla oli karvamatot ja jonka moottorin jyrinä toi Tracyn mieleen isän äänen. ”Loistopeli”, isä oli todennut autosta hakiessaan hänet Hempsteadista. Tracysta tuntui, että kaikki isän elämässä oli uutta: vuokratalo, tyttöystävä, kiinanpalatsikoiran pentu, auto. Tracy oli ainoa vanha asia isän lähettyvillä, ja pian hänkin saisi mennä.

Donna Romano osoittautui ketjupolttajaksi. Henkosten lomassa hän esitti Tracyn elämästä kysymyksiä, joita oli selvästi kerännyt varastoon tätä matkaa varten. Silloin kun Tracy ei joutunut vastai-lemaan, hän vilkuili vaivihkaa Donna Romanoa. Tämä oli todella kaunis. Tavallisesti se olisi melkein riittänyt Tracylle. Hän palvoi kauniita naisia. Hän palvoi yläkoulunsa suosituimpia tyttöjä – tai ehkä pikemminkin *kunnioitti*, sillä oikeasti hän myös halveksi heitä.

Silti he jollain lailla kiehtoivat häntä, mahdollisesti siksi, että he olivat ulkoisesti hänen vastakohtiaan ja vaikuttivat eräänlaisilta mallikappaleilta, joita teki mieli tutkiskella suurennuslasilla. Useimmilla hänen luokkatovereillaan oli keskijakaukselle kammatu suora tukka, kun taas Tracyn hiukset olivat pöyheät, punaiset ja vallattomat. Jos joidenkin luokkalaisten pisamia saattoi kuvata hennoiksi, Tracyn pisamat olivat niin näkyviä, että muutamat kuudesluokkalaiset pojat kutsuivat häntä lempinimellä Yhdistä pisteet eli YP. Tracy oli saanut silmälasit, mutta hän ei ikinä käyttänyt niitä ja joutui siksi koko ajan siristämään. Isä heitti kerran ohimennen, että Tracy oli ruumiinrakenteeltaan kuin luumu hammastikkujen päällä, mikä oli samaan aikaan niin julma ja niin runollinen nimitys, että se sopi hänelle kuin valettu.

Tien pinta vaihtui asfaltista soraksi ja sorasta hiekaksi. He ohittivat talonrötisköjä, joiden etupihat olivat muuttuneet ruostuneiden autojen hautausmaiksi. Kauniin luonnon ja ihmisen aiheuttaman rappion välinen ristiriita hirvitti Tracya, ja hän alkoi epäillä, että he olivat eksyneet reitiltä.

Mutta viimein heidän eteensä ilmestyi viitta, jossa luki *Van Laarin luonnonsuojelualue*. Tätä opastetta heitä oli kehoitettu seuraamaan postissa tulleiden ohjeiden mukaan.

”Minkähän takia viitassa ei lue leirin nimeä”, Donna Romano ihmetteli.

Varmaan sen takia, etteivät perverssit löydä sitä, Tracy ajatteli. Hän tiesi, että isä olisi sanonut niin. Usein hän kuuli tahtomattaan päässään isän äänen, joka kommentoi hänen elämäänsä. He eivät olleet ikinä olleet erossa niin pitkään kuin tänä ensimmäisenä eronjälkeisenä vuonna.

Nimittäin pienempänä Tracy oli seurannut isää kuin hai laivaa, rakastanut häntä varauksettomasti, ollut isän mukana kaikkialla, tarjonnut porkkanoita isän lempihevosille ja tuntenut niiden

samettisen turvan kämmenellään. Tracy ei olisi ikinä myöntänyt tätä kenellekään, mutta hän kaipasi isää syvästi ja oli odottanut koko lukuvuoden, että saisi viettää kesän isän vierellä.

Hiekkatie haarautui. Oikealle osoittava viitta ohjasi heidät *Camp Emersoniin, ikuisten ystävyyksien tielle*. Sitten metsä avautui nurmikoksi, jolla nökötti rivi puisia maalaistaloja. Niiden edessä klaffipöydän takana seisoi yksinäinen ohjaaja. Pöytään kiinnitetty tervetuloitovotus, kosteuden kurtistama kartonki, ei herättänyt luottamusta.

Ohjaaja käveli Blackhawkin luokse ja ojensi Donnalle ikkunasta kansion. Sitten hän esitti tunnollisen sanansaattajan asiallisella äänellä leirin kolme sääntöä – myös sen viimeisen ja tärkeimmän, joka kajahtelisi Tracyn päässä päiviä, viikkoja, koko hänen loppuelämänsä ajan.

Kun olet eksyksissä, mene istumaan ja huuda.

Tracyn oli vaikea kuvitella, miten eksyksissä hänen pitäisi olla, ennen kuin hän noudattaisi ohjetta. Hänestä tuntui, että hänen äänensä oli syntymän jälkeen vain heikentynyt heikentymistään, niin että nyt 12-vuotiaana häntä hädin tuskin kuuli.

Täysin eksyksissä, hän ajatteli. Hänen täytyisi olla peruuttamattomasti eksyksissä.

”Sinä olet Palsamissa”, poika sanoi keskeyttäen Tracyn ajatukset. Hän osoitti pitkällä kädellään oikealle. Donna Romano painoi kaasua, ja Blackhawk nytkähti taas liikkeelle.

ALICE

KESÄKUU 1975

Viimeiset vanhemmat tekivät lähtöä.

Alice katseli mäenlaella sijaitsevan huvilan lasiverannalta, kun autot kulkivat hitaana virtana pois alueelta tuulilasinpyyhkimet heiluen.

Camp Emerson oli lähes kilometrin päässä, mutta luonnonsuojelualueen päätalo, jolle oli annettu omin neuvoin pärjäämiseen viittaava nimi Self-Reliance, oli rakennettu läheiselle korkealle harjanteelle, josta näki kaiken ympärillään – idässä Joanjärven, lännessä pitkän hiekkatien, joka vei taajamaan johtavalle päätielle, etelässä Camp Emersonin ja pohjoisessa erämaan: Huntvuoren ja matalammat huiput sen vierellä.

Alice oli seissyt verannalla kaksi tuntia. Tähän mennessä alueelta oli lähtenyt yhdeksänkymmentäyksi autoa, jokaisessa yksi vanhempi tai molemmat vanhemmat, joilta oli jäänyt leirille yksi tai useampi lapsi.

Tämä oli ollut Alicen rituaali kaikkien niiden kahdenkymmenen kolmen vuoden ajan, kun hän oli ollut naimisissa Peter Van Laarin kanssa. 18-vuotiaasta lähtien hän oli seurannut joka kesä leirin aloituspäivää Self-Reliancen etuverannan ikkunasta milloin lapsi sylissä, milloin yksin. Hänestä oli kiinnostavaa kuvitella, millaisia perheitä autoissa matkusti, ja keksiä perheenjäsenille nimiä ja ongelmia.

YKSI PERHE, KAKSI METSÄN NIELEMÄÄ LASTA

Äveriäs Van Laarin perhe hallitsee laajoja tiluksiaan kuin jumalat konsanaan, mutta heidän etäisessä täydellisyydessään on traaginen särö: vuosia sitten perheen kahdeksanvuotias poika katosi, eikä häntä koskaan löydetty. Kun teini-ikäinen Barbara Van Laar katoaa kesäleiriltä samaan metsään kuin veljensä, kaikilla on vain yksi ajatus mielessään: viisitoista vuotta aiemmin Van Laarin perheelle tapahtui kauheita. Joidenkin mielestä he ansaitsivat sen.

Joidenkin mielestä tapaukset eivät liity toisiinsa.
Joidenkin mielestä ne liittyvät.

”Nerokas, koukuttava romaani
– eppinen mysteeri, sukusaaga ja
selviytymisopas... rakastin tätä kirjaa.”

Miranda Cowley Heller, *Paperipalatsin* kirjoittaja

”Loistelias... tuo mieleen
Donna Tarttin *Jumalat juhlivat öisin*.”

NPR

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-7166-8

Päällys: Grace Han

Päällyksen kuva: Sawley Gilpin: *Valkoinen hevonen metsämäisessä*, yksityiskohta, 1791
/ Christie's Images / Bridgeman Images